

Färgelanda kommun
2024-11-12

Energi- och klimatuppföljning 2024

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Innehåll

- Bakgrund
- Indikatorer från energi- och klimatstrategin
 - 1. Övergripande
 - 2. Hållbara transporter
 - 3. Klimatsmart och hälsosam mat
 - 4. Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster
 - 5. Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler
 - 6. Hållbar energiförsörjning
 - 7. Klimatsmart markanvändning
- Energi- och klimatrådgivning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Lagkrav och kommunala åtaganden 2030-

➤ **Kommunala åtaganden**

- Fossilfria avseende transporter
- Fossiloberoende region senast år 2030
 - Klimatlöften

➤ **Lagkrav**

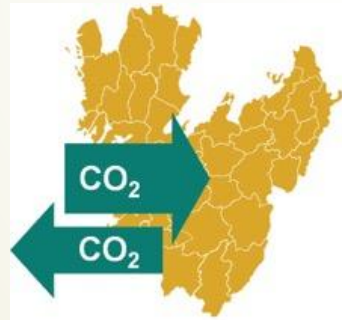
- EED, Direktivet om energieffektivitet
- EPBD, Direktiv för byggnaders energiprestanda
- CVD, Clean Vehicles Directive

Fossiloberoende region 2030

Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med **80 procent** till 2030 från 1990-års nivå.

Utsläppen av växthusgaser från västsvenskars konsumtion ska minska med **30 procent** jämfört med 2010.

Dalslands Miljö
& Energiförbund

EU-direktiven EED och EPBD

EED handlar om att utnyttja energiresurserna så effektivt som möjligt (i alla sektorer) för att bidra till ett hållbart energisystem.

- Offentliga aktörer och verksamheter ska minska sin energianvändning med 1,9 procent per år.
- Energikrav ska ställas i offentlig upphandling.
- I offentligt ägda byggnader ska energieffektiviserande renoveringar utföras med 3 procent av arean varje år
- Företag som använder stora mängder energi behöver genomföra en energikartläggning och, eller införa ett certifierat energiledningssystem
- Konsumenter ska få information om energieffektivisering och möjligheter till finansiering

EPBD, direktiv för byggnaders energiprestanda

Alla byggnader ska vara nollutsläppsbyggnader senast år 2050. Krav på byggnader med lägst energiprestanda. (troligtvis olika definitioner på olika byggnader och tidsperioder).

För bostäder

Tidslinje för hur bostadsbeståndet ska minska sin energiförbrukning.

För lokaler

MEPS (Minimikrav på energiprestanda för byggnader) – skarpa gränsvärden för energianvändning. Börja med de 16 % sämsta till 2030 och 26 % 2033.

Samt

- Solenergiinstallationer på byggnader
- Krav på att redovisa livscykelperspektiv för nya byggnader
- Laddinfrastruktur för elfordon
- Cykelparkeringar

CVD

Lag (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet

Endast nyleasing/inköp av bilar (även personalleasing), tunga fordon och vissa transporttjänster (som färdtjänst, skolskjuts, sophämtning)

Period 1, 2021-08-02 till 2025-12-31

38,5 % rena lätta bilar, (max. 50g CO₂/km), (>80% övriga utsläpp)

10 % rena tunga lastbilar (> 3,5 ton)

45 % rena tunga bussar (> 5 ton), hälften utsläppsfria (< 1g CO₂/kWh (km))

Period 2, 2026-01-01 till 2030-12-31

38,5 % rena lätta bilar (0g CO₂)

15 % rena tunga lastbilar

50 % rena tunga bussar, hälften utsläppsfria (< 1g CO₂/kWh (km))

Andelen rena fordon gäller för det totala antalet upphandlade fordon och transporttjänster under varje period.

Källa: Sveriges riksdag

Första rapportering senast 1 feb. 2026

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Klimatlöften 2024-2026

- **1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.**
- 3. Vi involverar invånare i alla åldrar i klimatarbetet.
- 5. Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.
- 6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.
- 8. Vi arbetar aktivt med vår energiplan.
- 21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
- 23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.
- 25. Vi använder cirkulära möbler.
- 28. Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Klimatlöften 2024-2026

Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet. Det innebär att kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

Dalslands Miljö
& Energiförbund

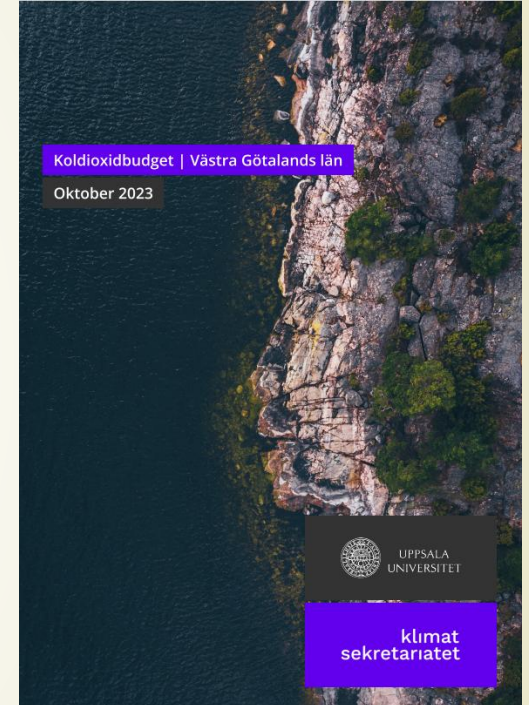
Koldioxidbudget Västra Götaland

5

ÅRS UTSLÄPP PÅ
DAGENS NIVÅER
ÖVERSKRIDER
VÄSTRA
GÖTALANDS LÄNS
KOLDIOXIDBUDGET

18,2

PROCENT PER ÅR
FÖRESLÅS
VÄSTRA
GÖTALANDS LÄN
MINSKA SINA
UTSLÄPP FÖR ATT
LEVA UPP TILL
PARISAVTALET

Källa: Uppsala Universitet

Forskarrådet för Västra Götalands klimatomställning

- Hans Hellsmark (Chalmers)
- Annika Nilsson (Uppsala universitet)
- Frances Sprei (Chalmers)
- Filip Johnsson (Chalmers)
- Sverker Jagers (Göteborgs universitet)
- Cecilia Bergstad (Göteborgs universitet)

De har i uppdrag att följa upp klimatarbetet i hela länet, och rekommendera vad som behöver göras för att minska klimatutsläppen i den takt som krävs.

Dalarnas Miljö
& Energiförbund

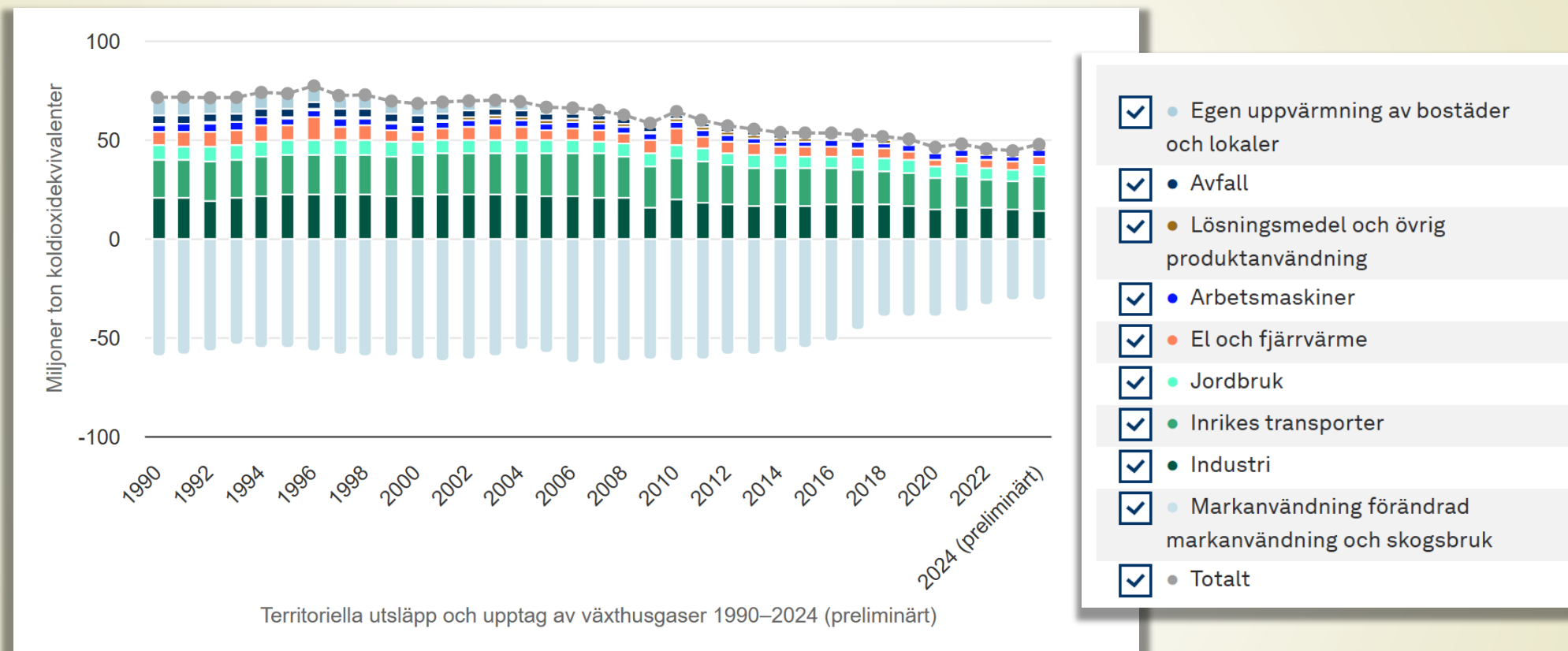
Indikator

1. Övergripande

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Territoriella växthusgasutsläpp

Sveriges utsläpp av växthusgaser har minskat med 33 % sedan 1990. Det är en ökning sedan föregående år, vilket till största delen beror på den sänkta reduktionsplikten.

Nettoupptaget av koldioxid i markanvändningssektorn har minskat betydligt de senaste åren, framförallt har nettoupptaget minskat i levande träd (främst avskogning, torka och storm).

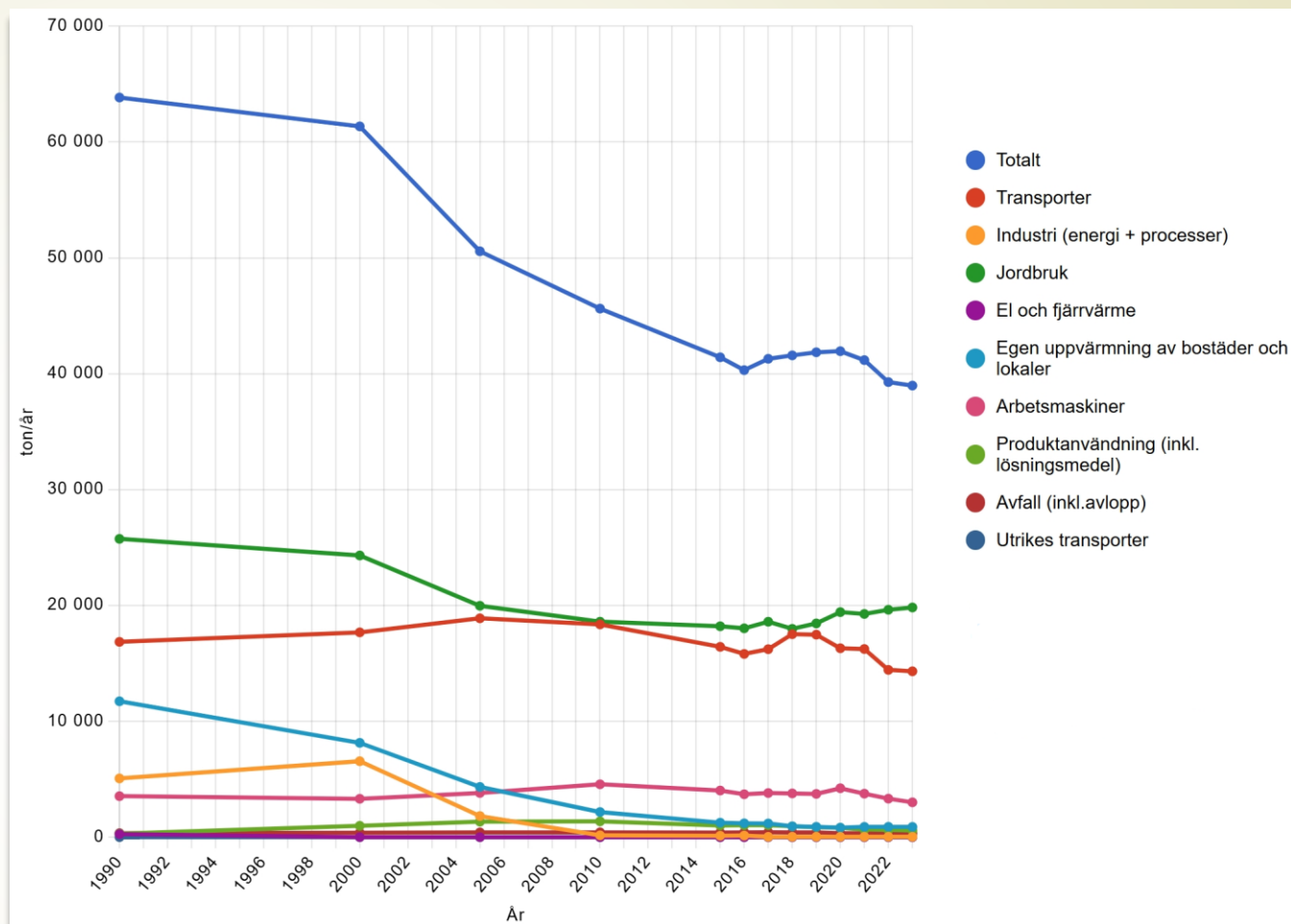
Källa: Naturvårdsverket

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser-geografiska kommunen

1990-2023

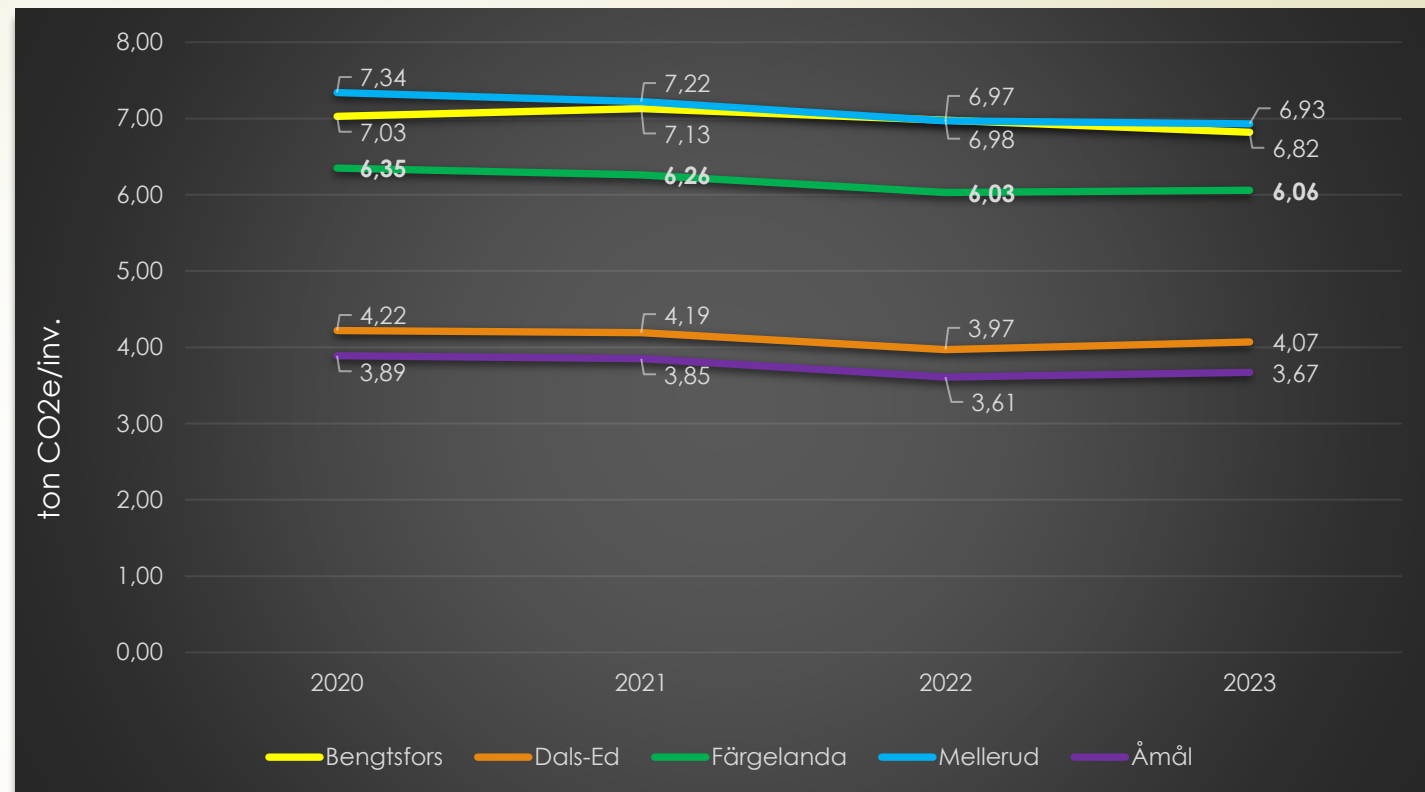
i Färgelanda har minskat med 38,9 % sedan 1990, jmf. med länet (22,8 %) och Sverige (38,2 %).

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser geografiskt

Kommunjämförelse per capita

Procentuell minskning mellan 2020 och 2023:

Bengtsfors 3% **Dals-Ed** 3,6% **Färgelanda** 4,6% **Mellerud** 5,6% **Åmål** 5,7%

Mellerud- Mycket jordbruk, **Bengtsfors**- Industrin, **Färgelanda** – En del jordbruk
Dals Ed och Åmål- Låg andel jordbruk och lite utsläpp från industrin.

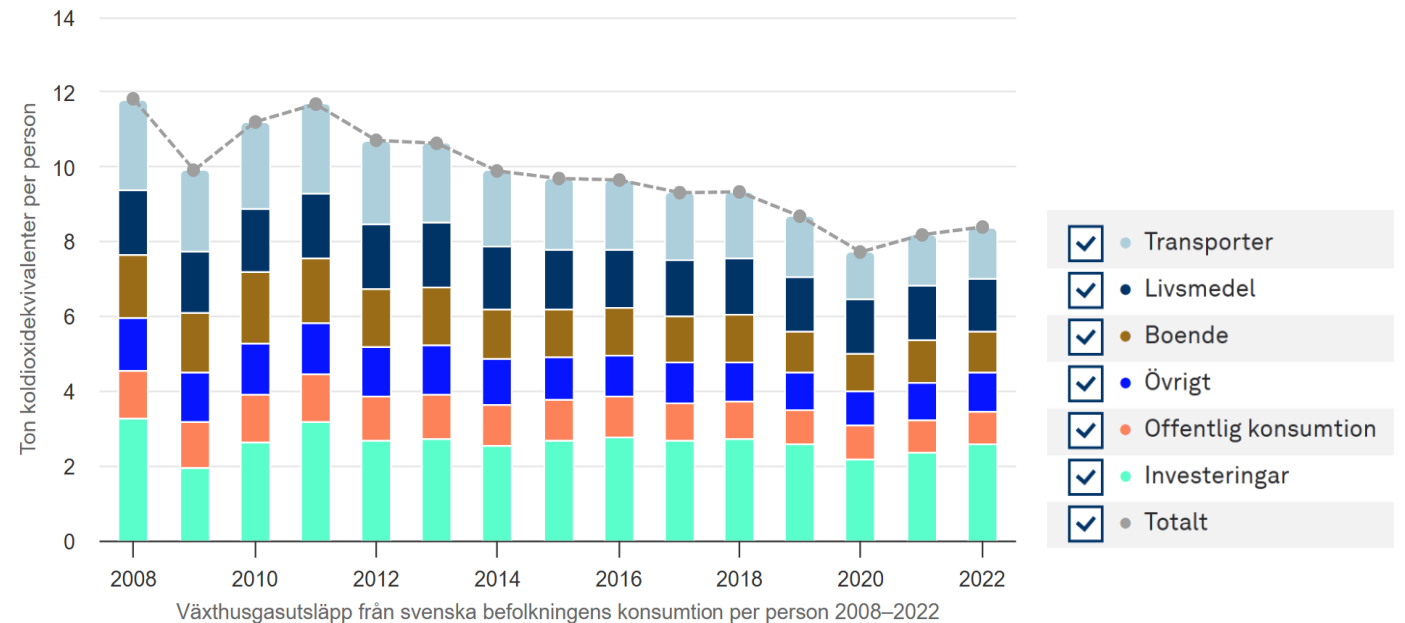
Källa: Nationella emissionsdatabasen

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Konsumtions- baserade växthusgas- utsläpp

Per capita

Sveriges totala konsumtion per capita (hushållen+offentlig konsumtion+investeringar), har minskat med ca 25 % mellan 2010-2022.

Vi släpper i genomsnitt ut ca 8,4 ton koldioxidekvivalenter per person och år. Har ökat de senaste åren efter Corona, främst genom ett ökat resande.

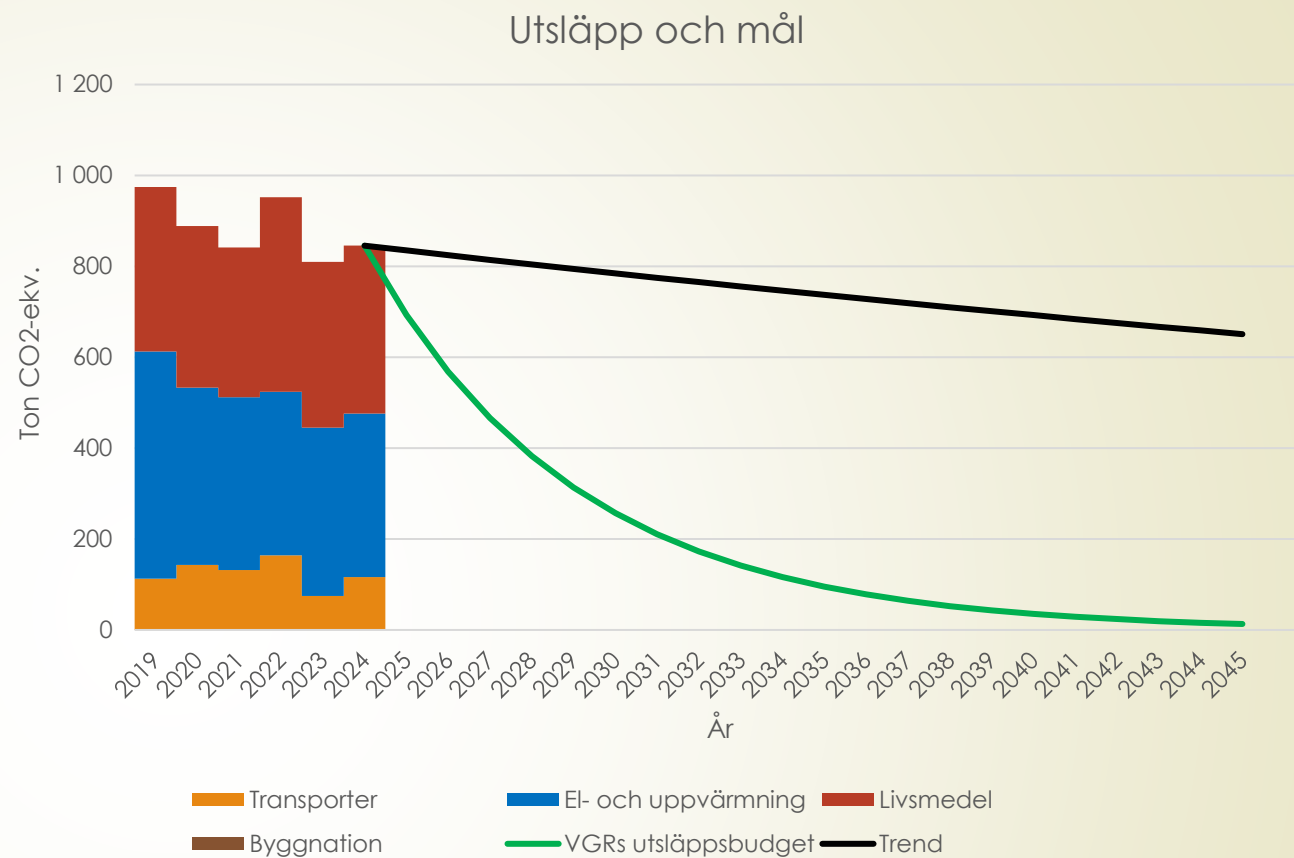
Källa: Naturvårdsverket

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utsläpp växthusgaser kommunen och Valbohem

2024

Transporter: 116 ton (transporter från VA inte med)
El och uppvärmning: 360 ton
Livsmedel: 369 ton

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Indikator

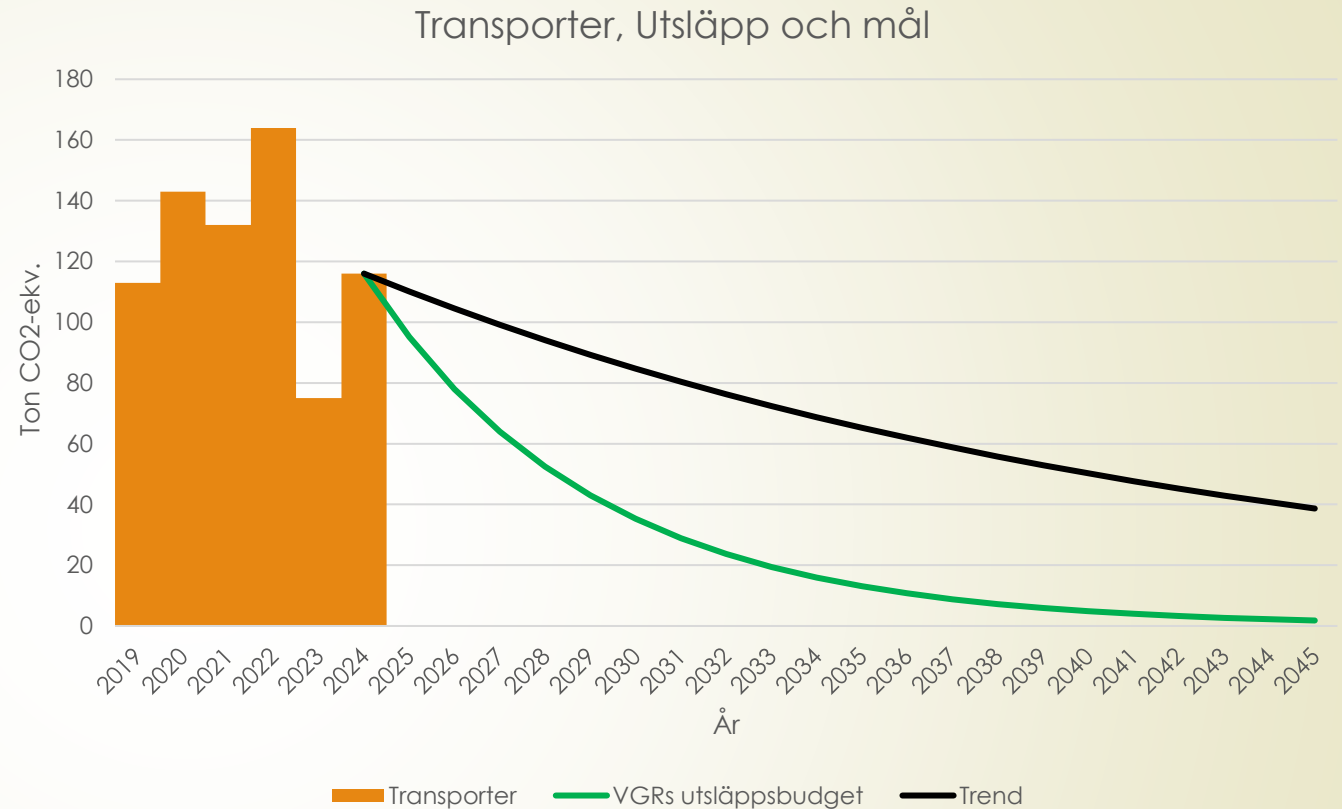
2. Hållbara transporter

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utsläpp växthusgaser kommunen och Valbohem

2024

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Andel fossilfritt och fossilt bränsle

2024

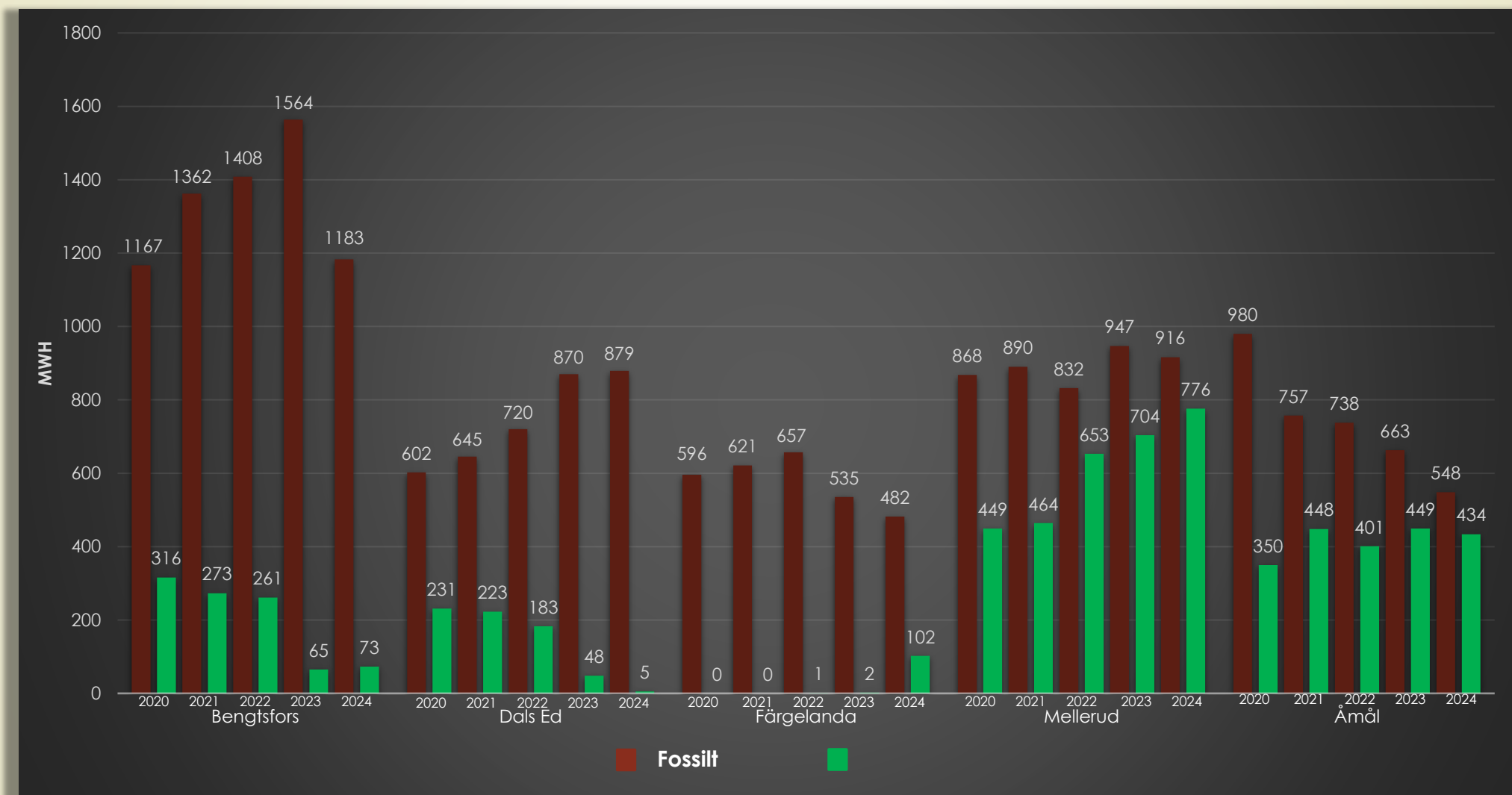

Mängden fossilfritt bränsle i fordon uppgick till 17 %

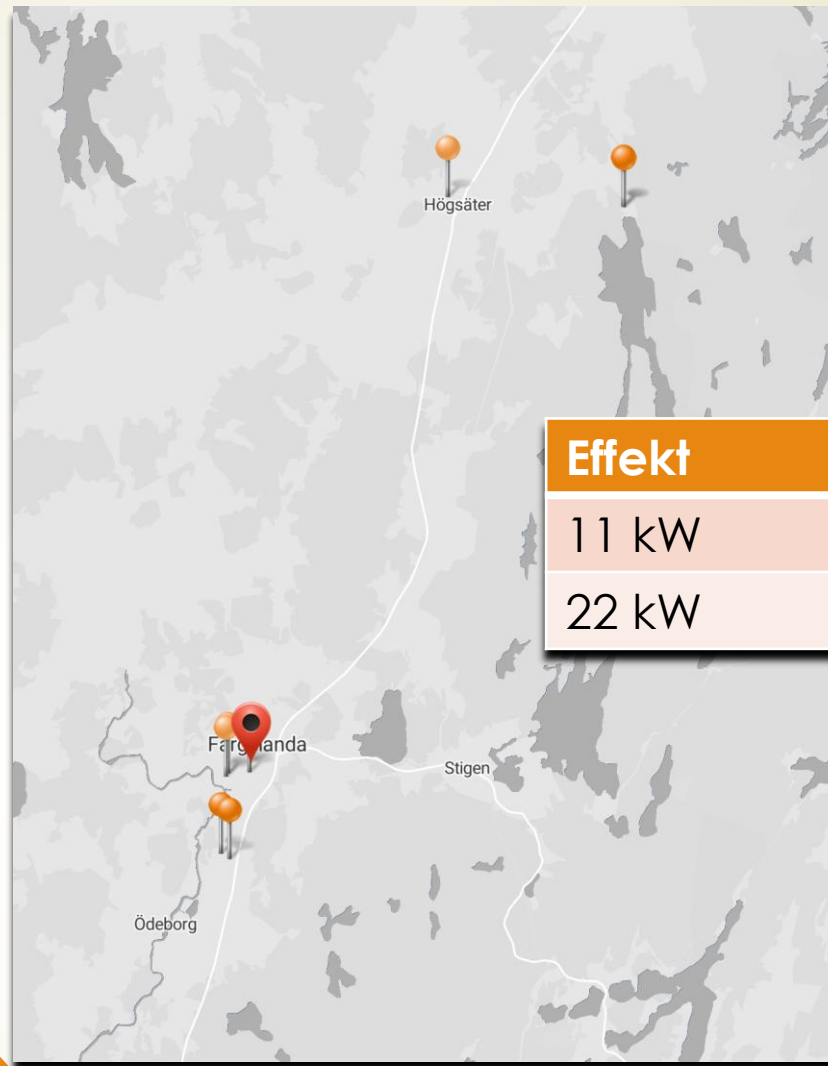
Dalslands Miljö
& Energiförbund

Kommunjämförelse drivmedelsförbrukning

Antal publika laddpunkter i kommunen

Uppgifter 2025

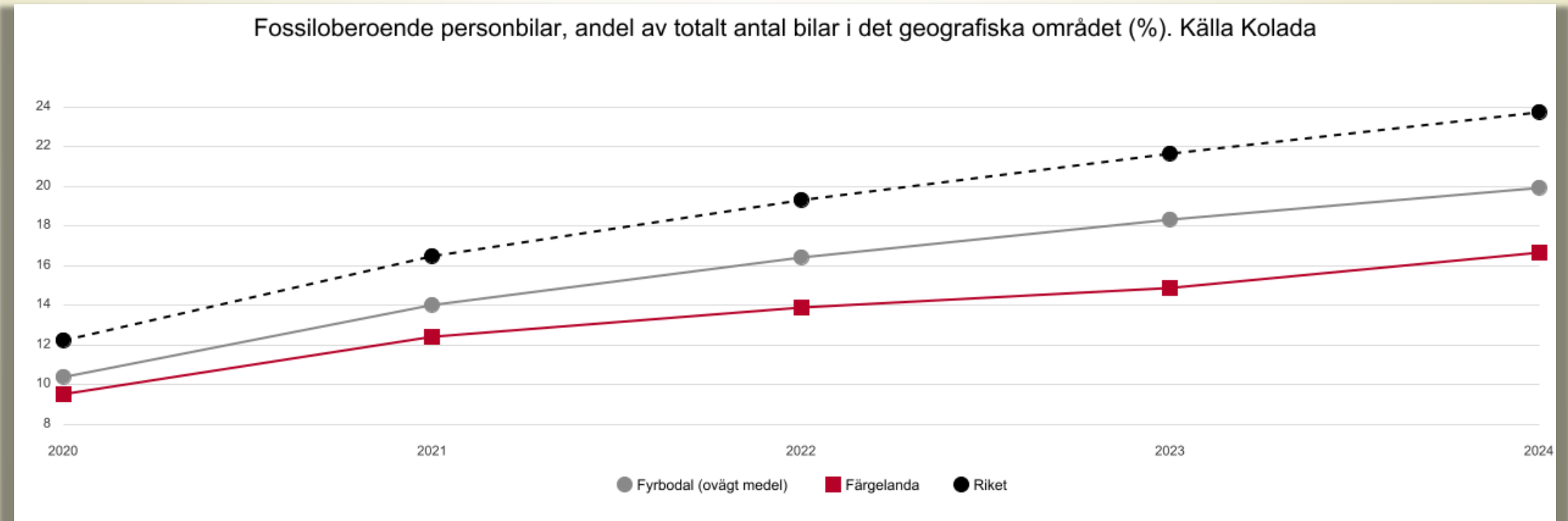

Effekt	Antal laddpunkter
11 kW	4
22 kW	10

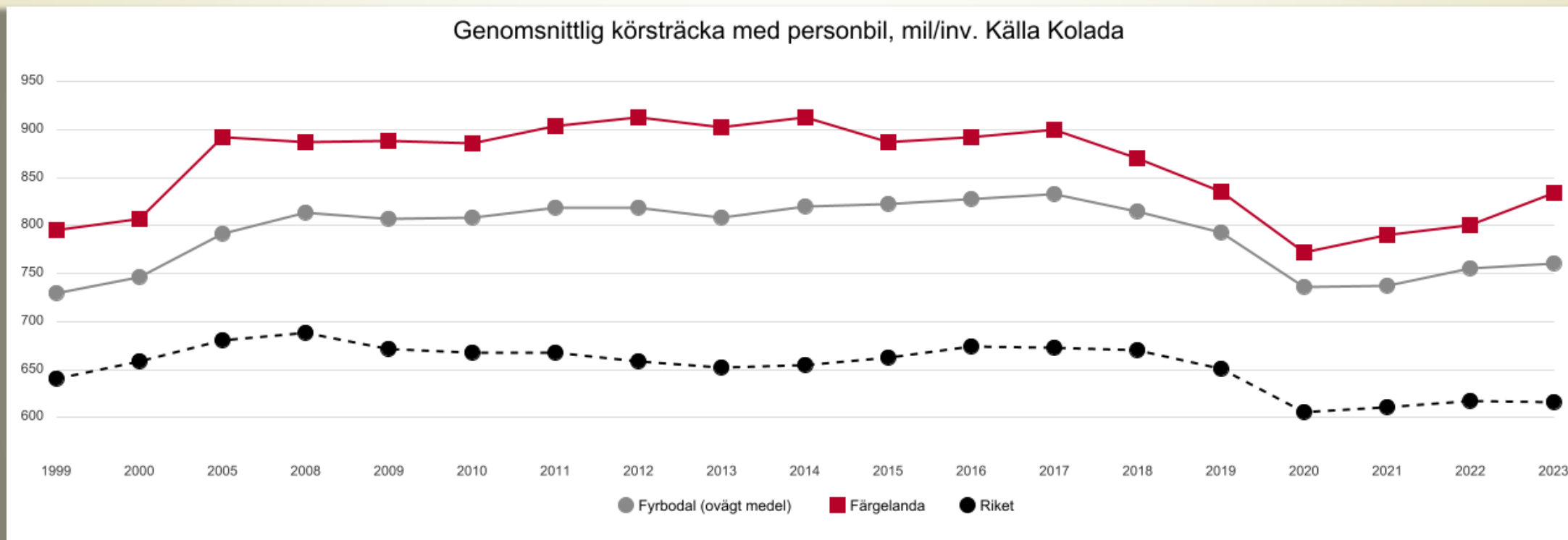
Dalslands Miljö
& Energiförbund

Andel fossiloberoende personbilar i geografiska kommunen

Färgelanda ligger på 16,7 %, jämfört med Fyrbodal 19,9 % och riket 23,7 %

Genomsnittlig körsträcka med personbil i geografiska kommunen

Färgelanda låg på 834 mil/inv.
Medel i Fyrbodal: 760 mil/inv.
Medel i Riket: 616 mil/inv.

Indikator

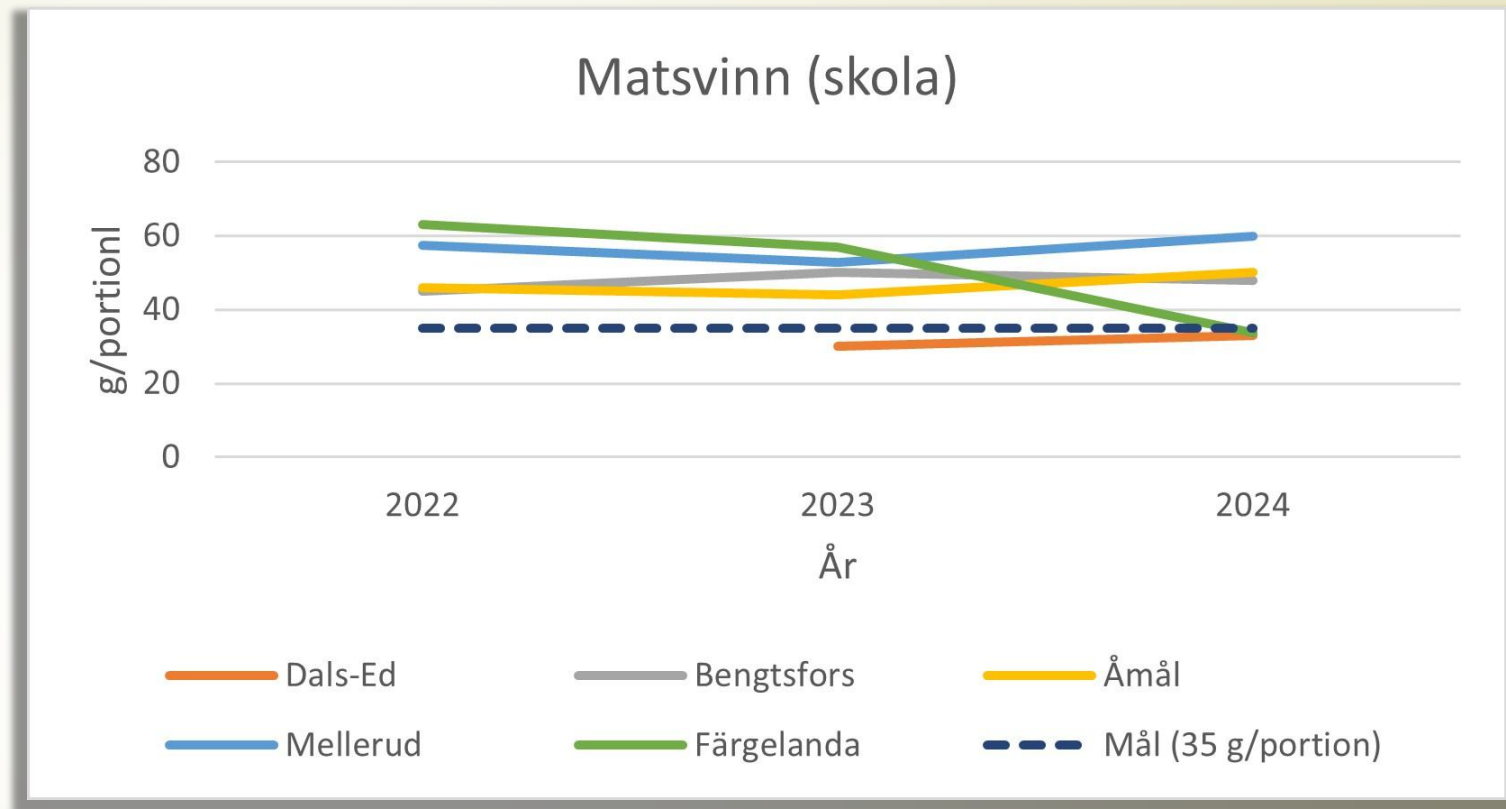
3. Klimatsmart och hälsosam mat

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Matsvinn- skola

Klimatlöfte 21

Målvärdet är 35 g/portion

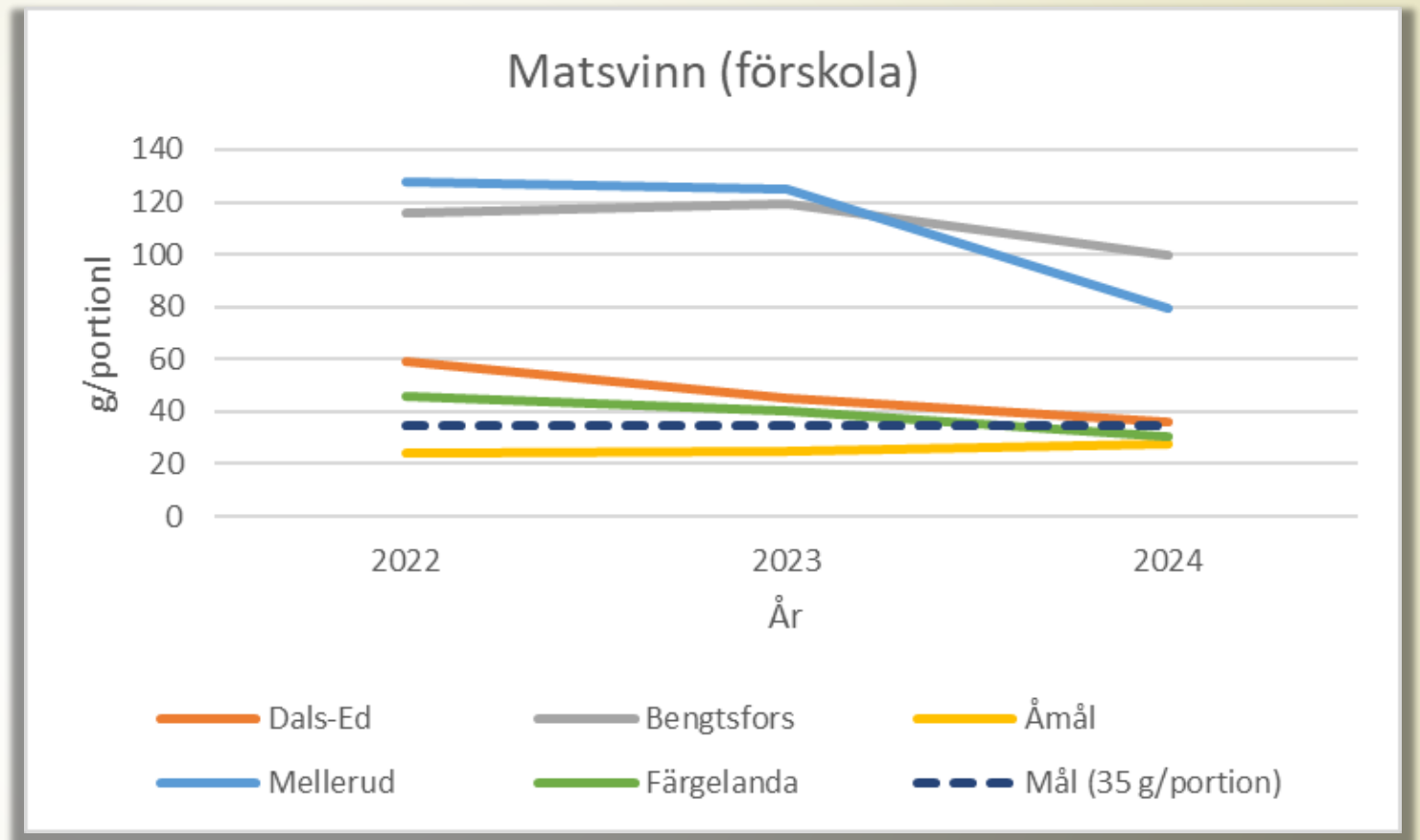
Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Matsvinn- förskola

Klimatlöfte 21

Målvärdet är 35 g/portion

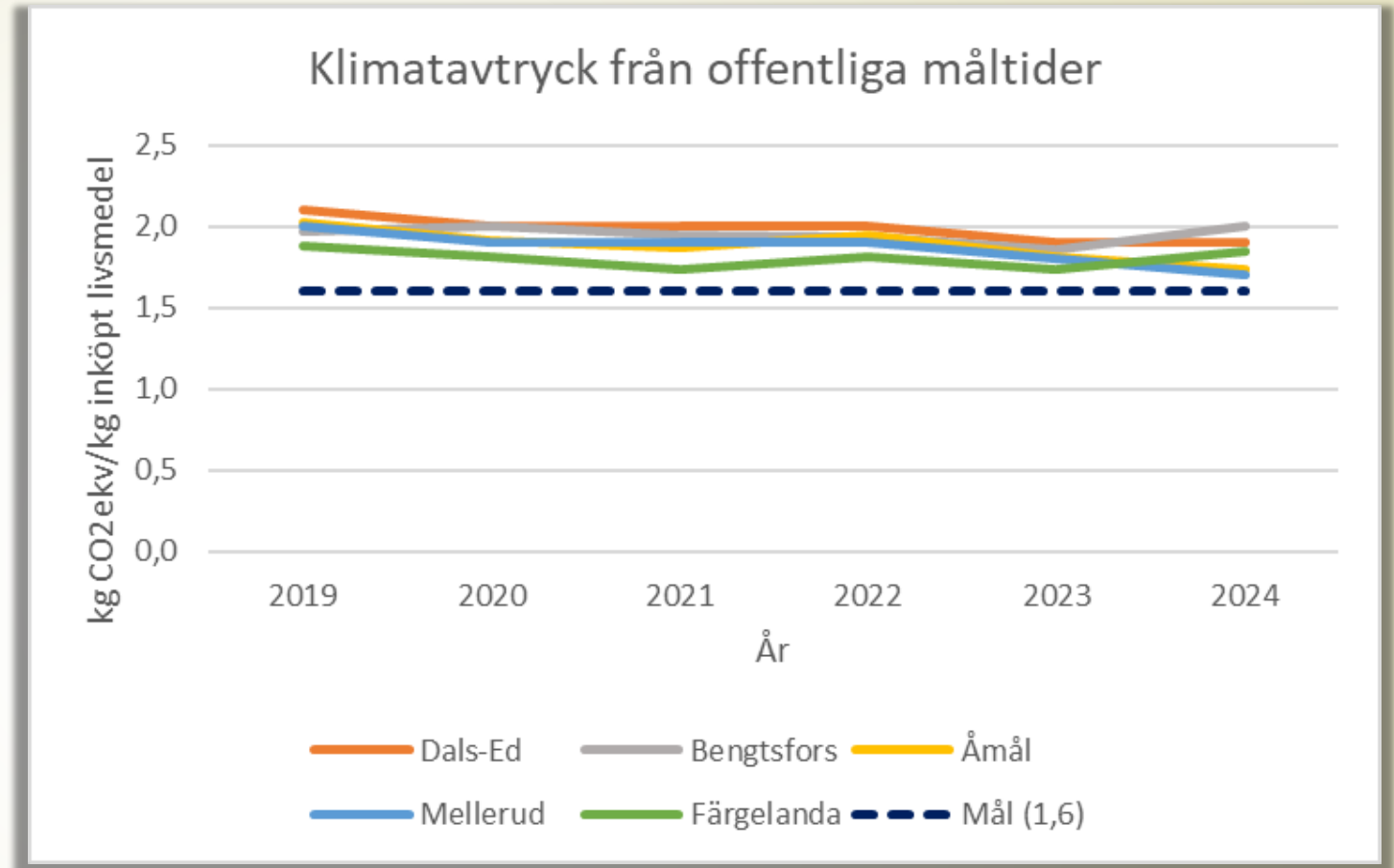
Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser från samtliga inköpta livsmedel

Klimatlöfte 22

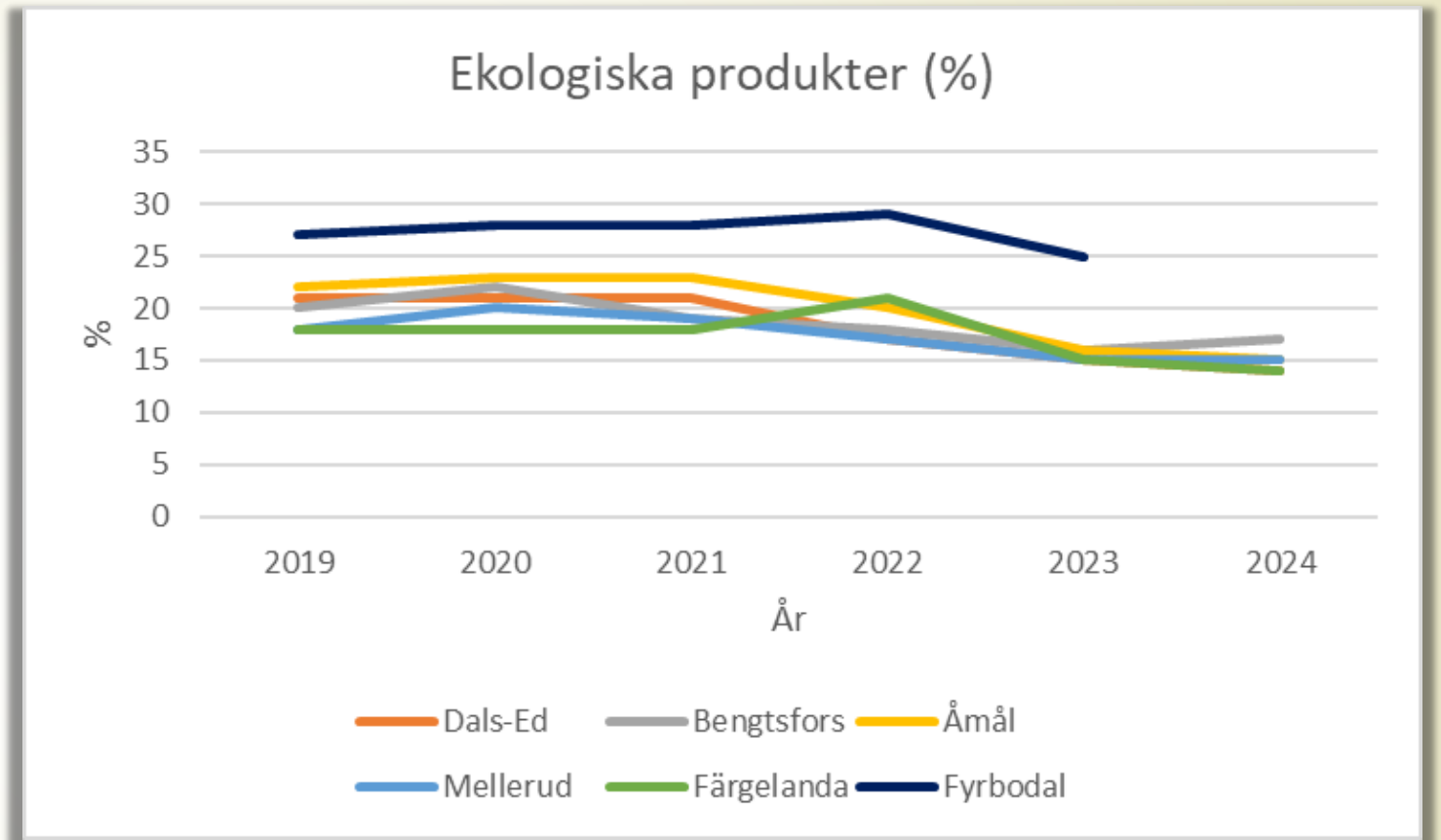
Bengtsfors: 2,0
Dals-Ed: 1,9
Färgelanda: 1,9
Mellerud: 1,7
Åmål: 1,7

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalarnas Miljö
& Energiförbund

Ekologiska livsmedelsinköp

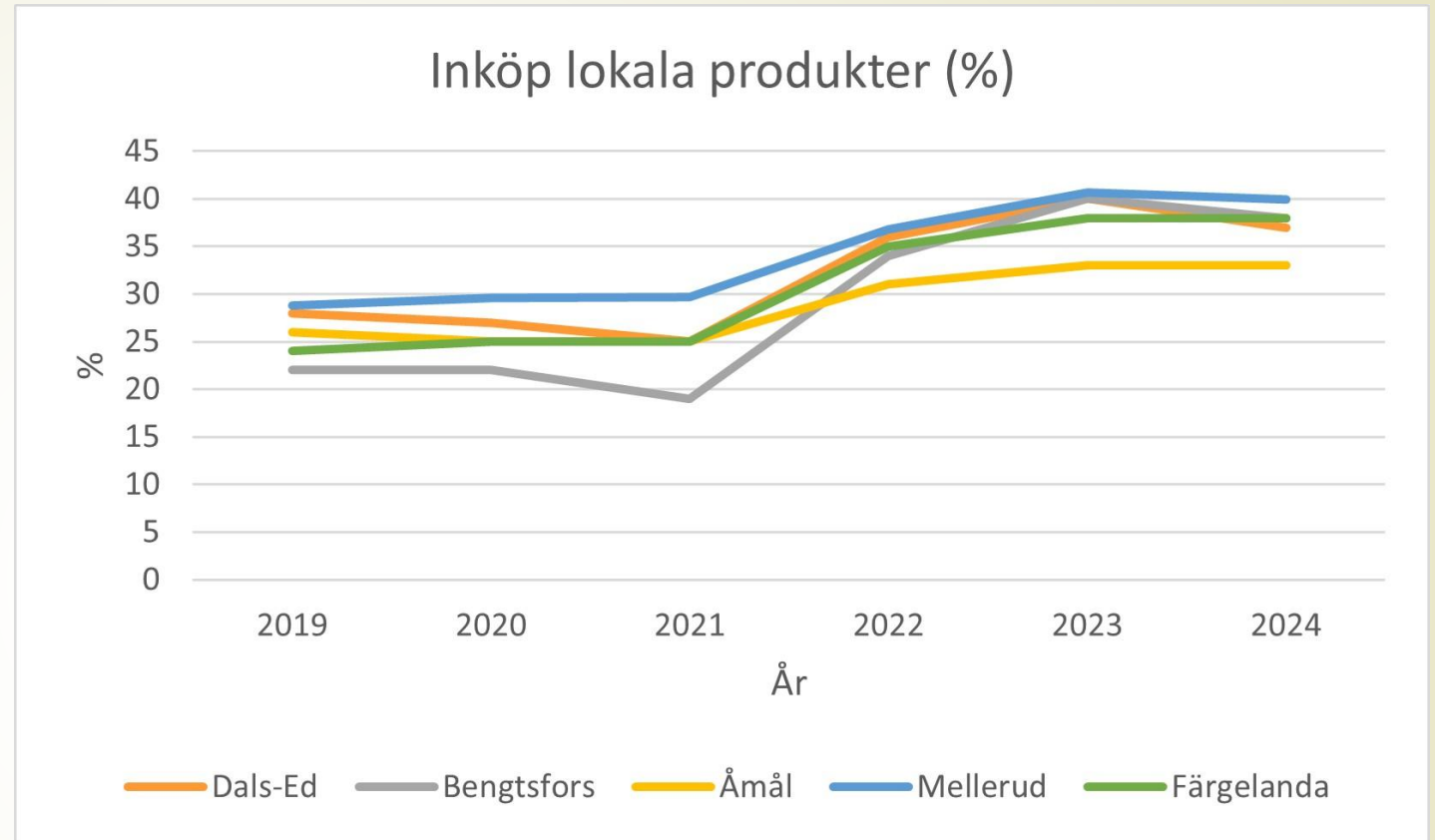
Inköp av ekologiska livsmedel har prioriteras bort till fördel för närproducerade livsmedel.

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Närproducerade livsmedel

Inköp av lokalproducerade produkter är ett uttalat mål i måltidspolicyn. Med närproducerat menas produkter från Värmland och Västra Götalands län.

Färgelanda ligger på ca 38 %

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

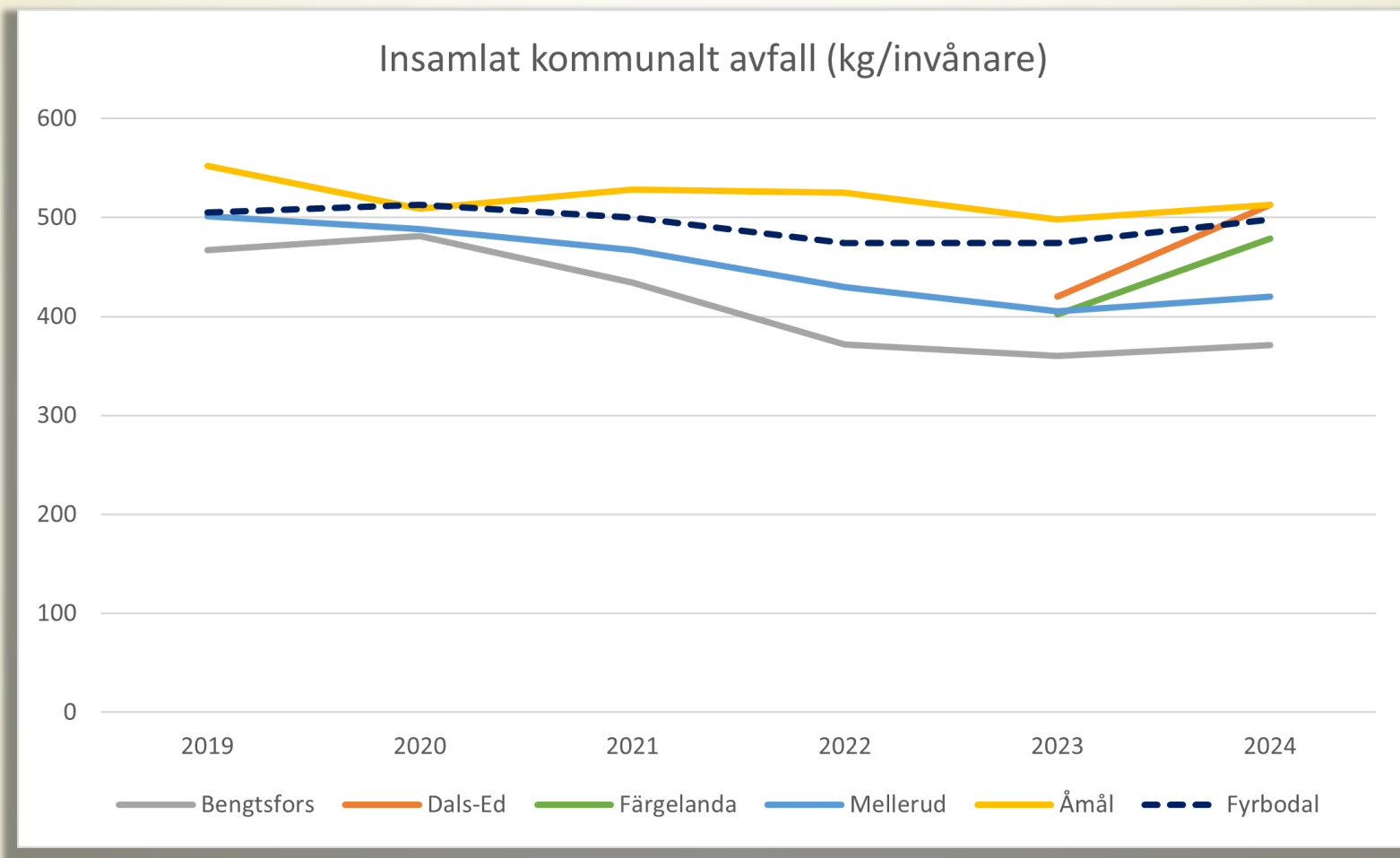
Indikator

4. Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Insamlat kommunalt avfall

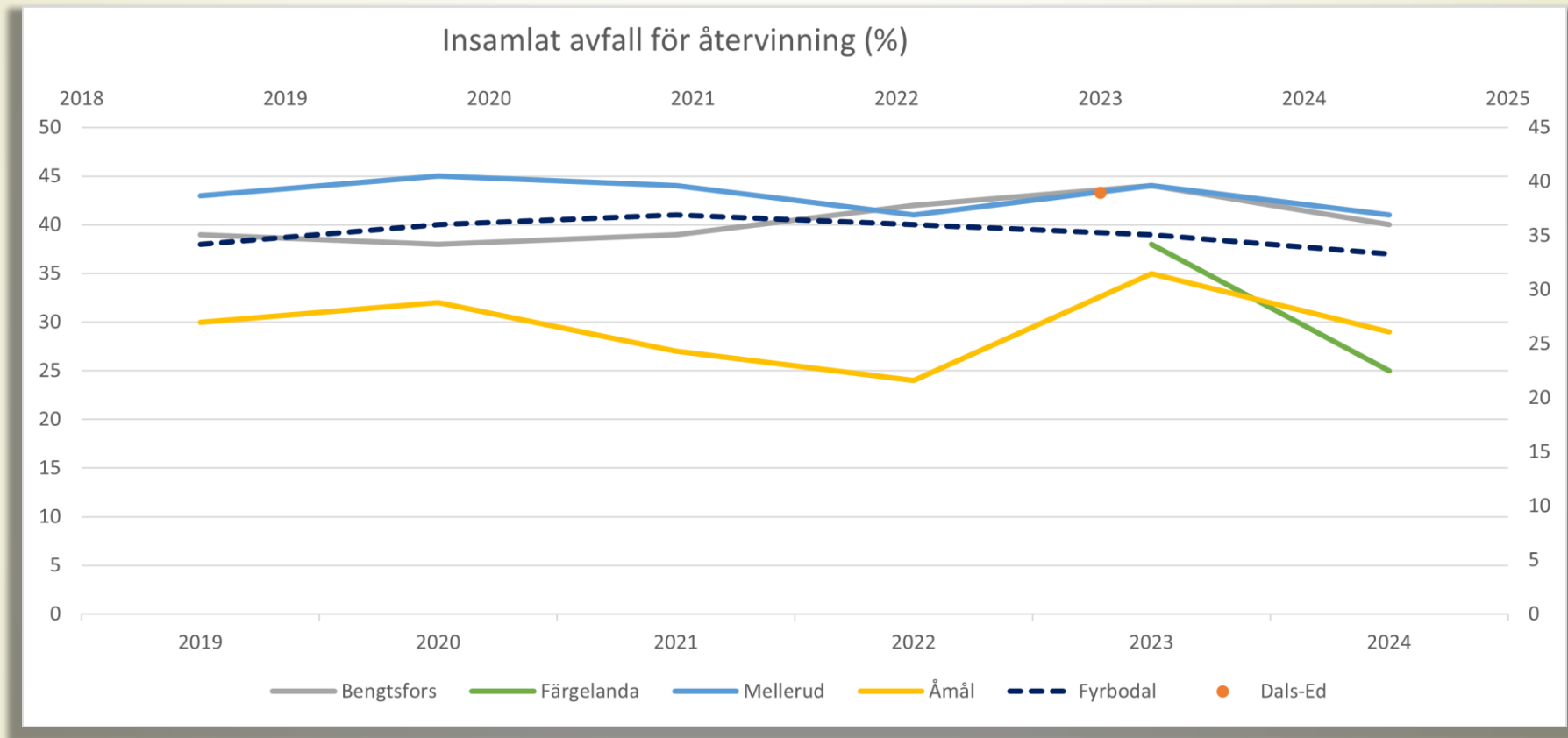
Färgelanda ligger på 479 kg/inv. Medel i Fyrbodalen ligger på 498kg/inv.

Källa: Avfall Sverige

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Insamlat hushållsavfall för materialåtervinning

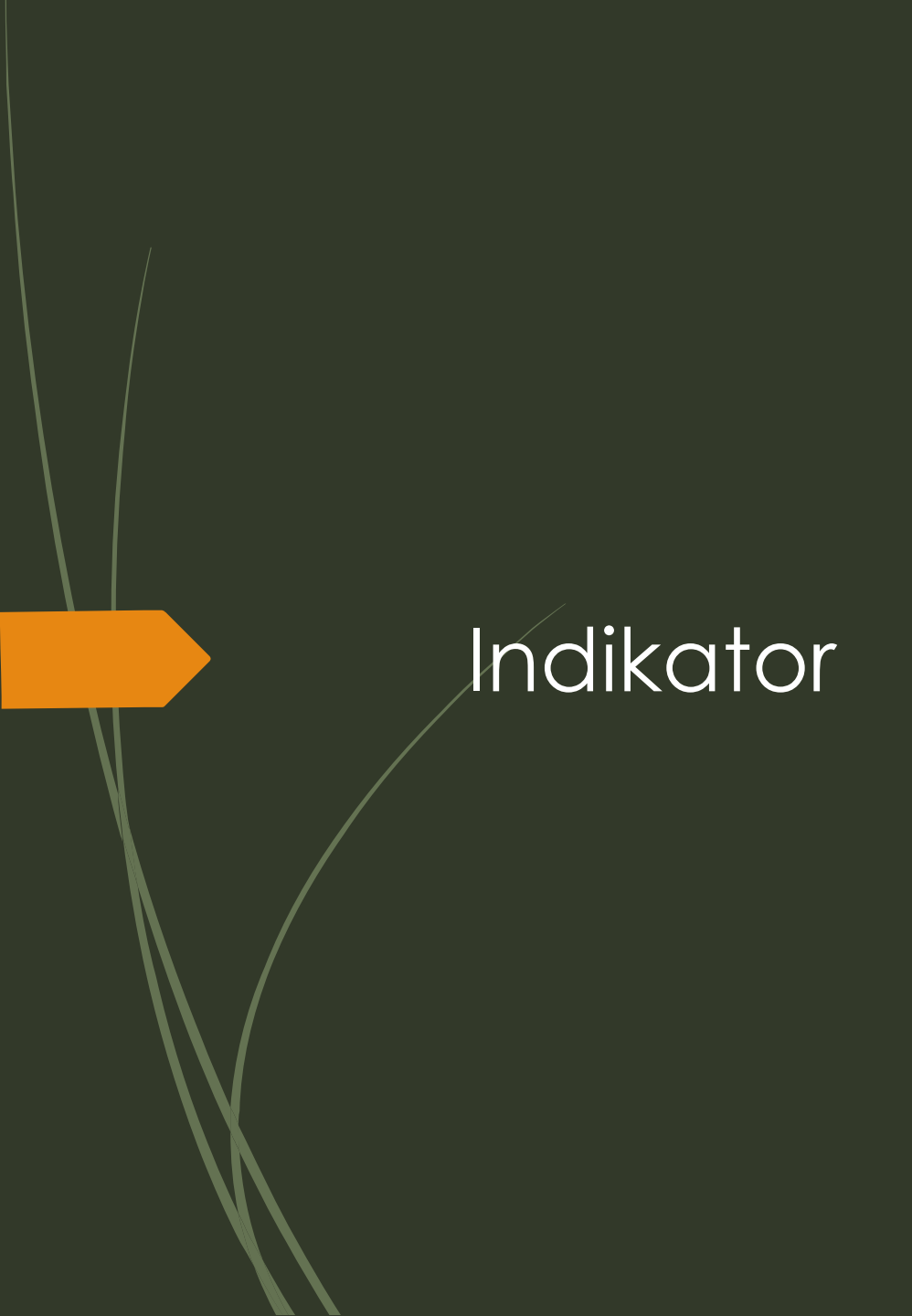
Färgelanda ligger på ca 25% och medel i Fyrbodalen på 37%

EU-målet för materialåtervinning av kommunalt avfall är 60% år 2030

Källa: Avfall Sverige

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Indikator

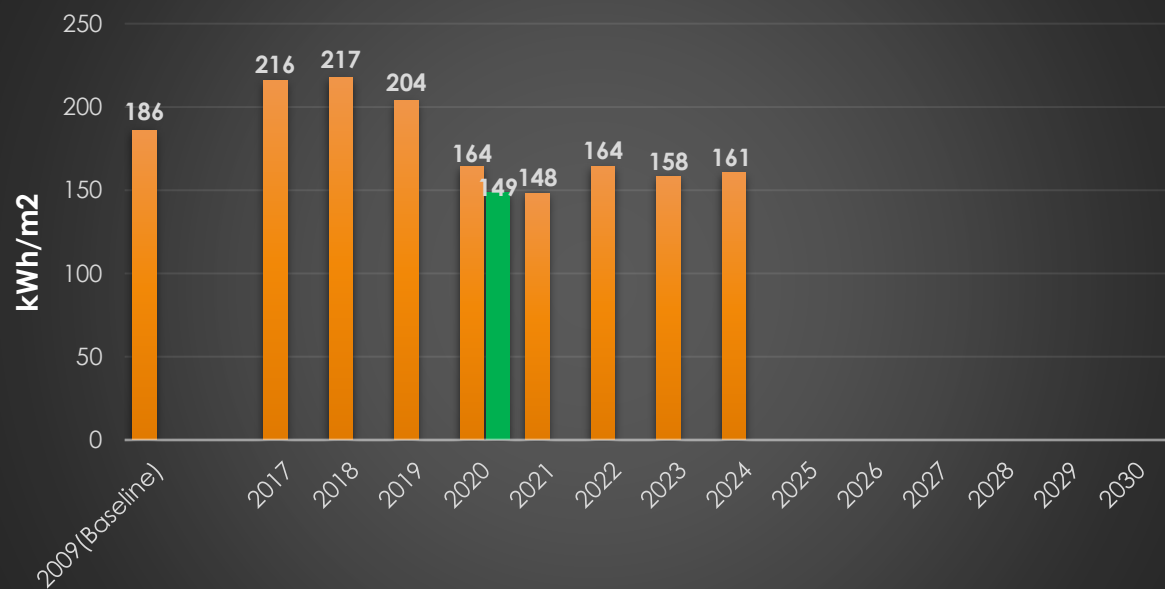
5. Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler

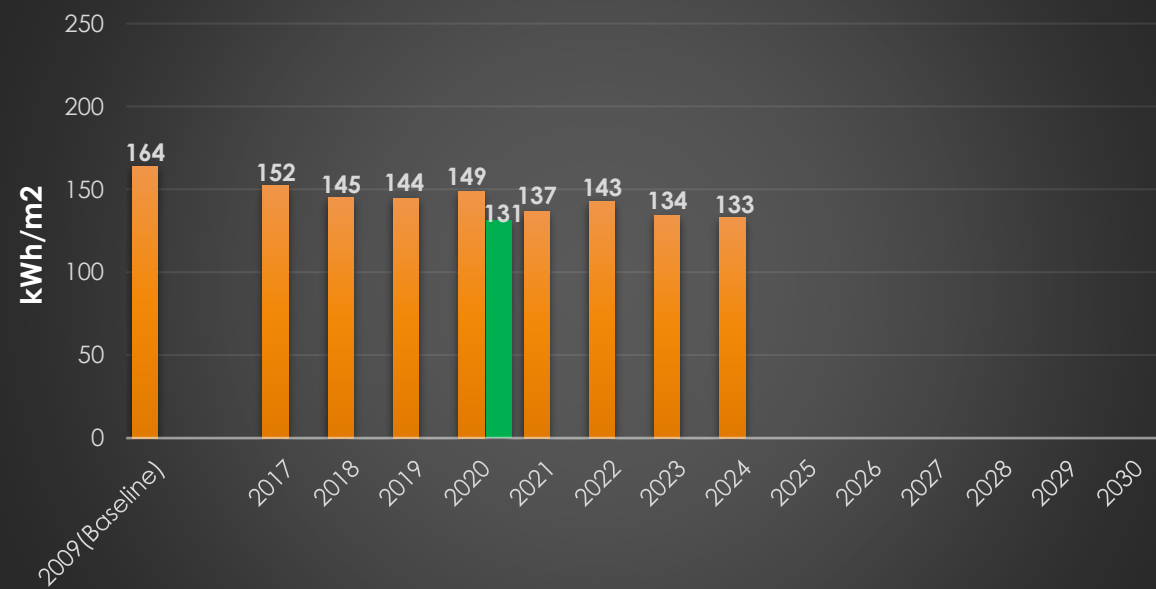
Dalslands Miljö
& Energiförbund

Energianvändning i bostäder och lokaler

Kommunen

Valbohem

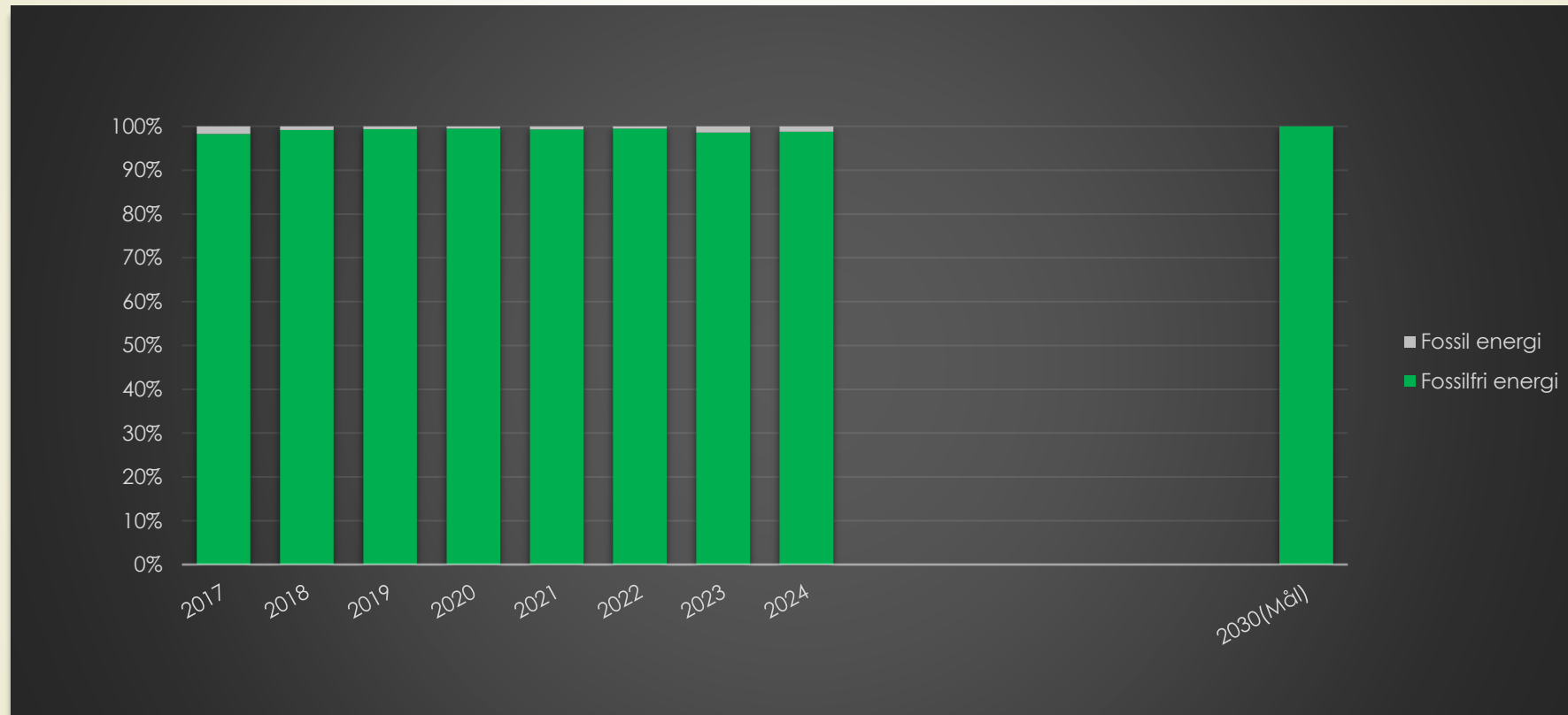
Indikator

6. Hållbar energiförsörjning

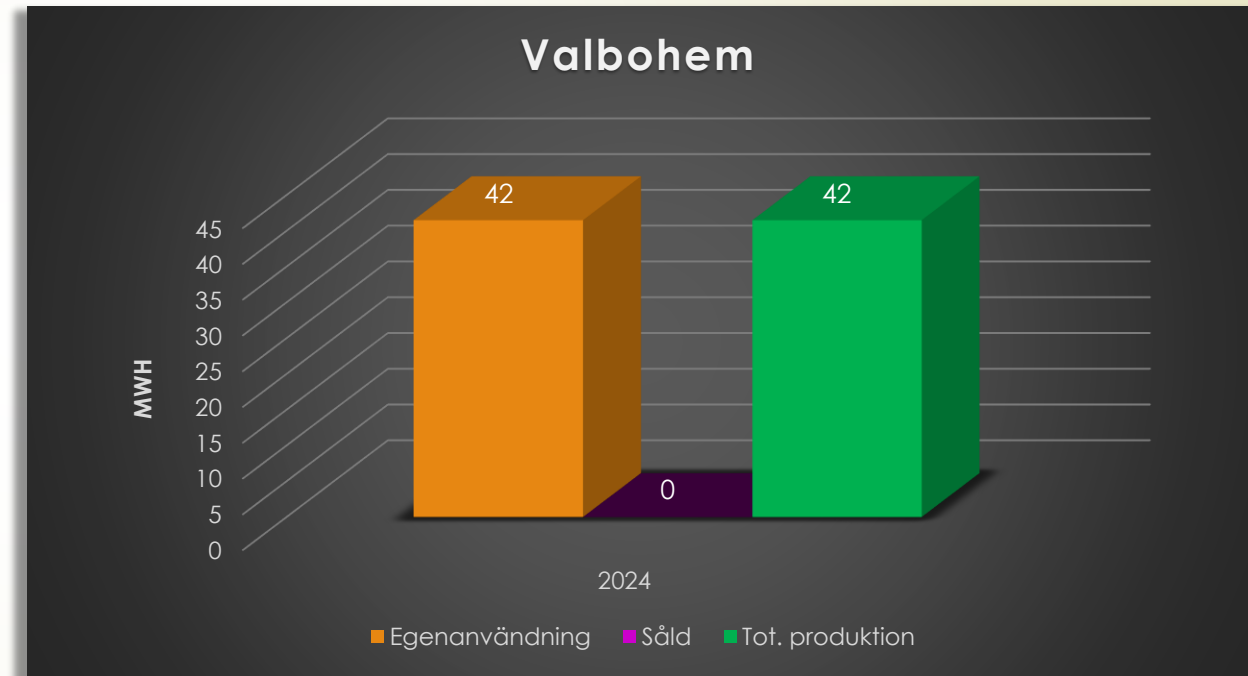
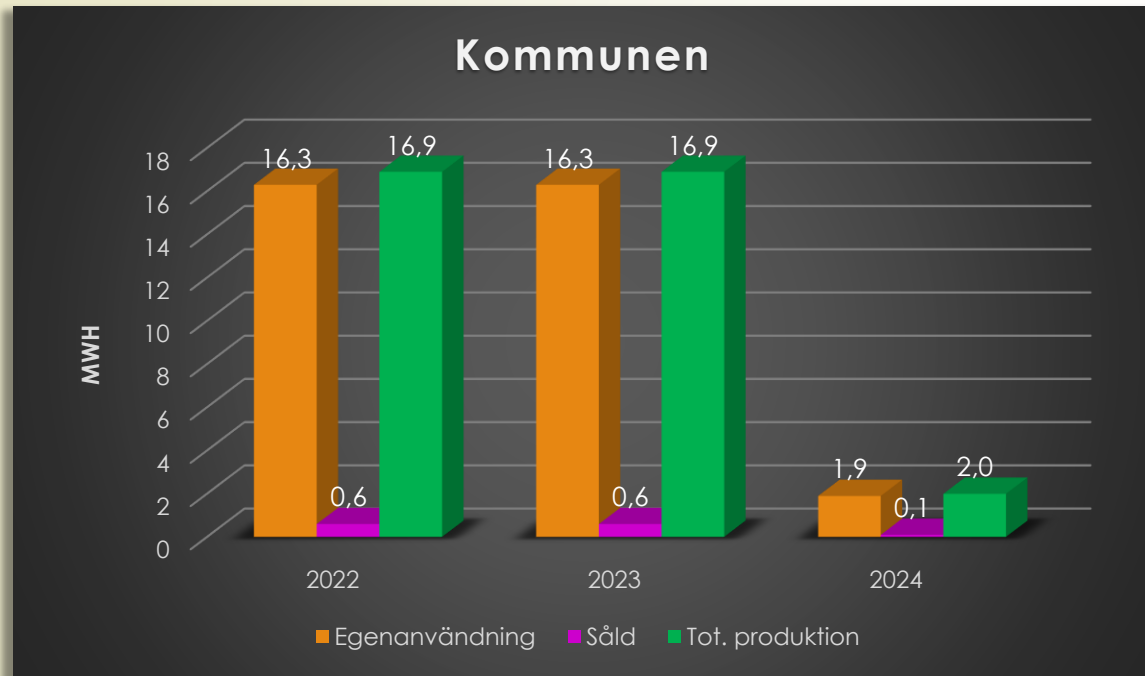

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Andel förnybar energi i kommunala lokaler

Årlig produktion av förnybar energi

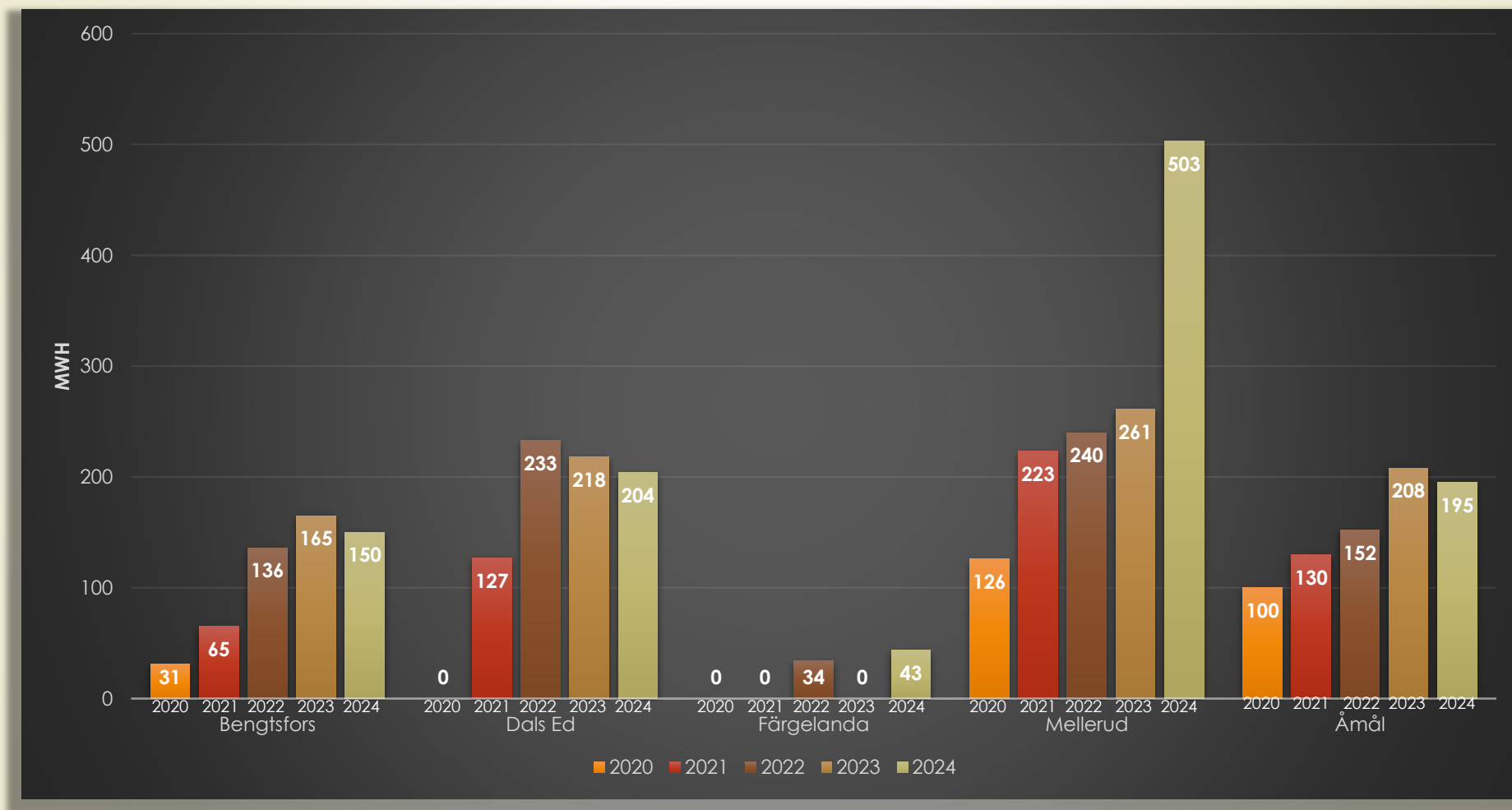
Då det inte finns någon data för 2023 från kommunens anläggning, har jag tagit samma siffror som för 2022.

Nya mätningar för kommunen på börjades i oktober 2024. Därför så lite.

Dalsslands Miljö
& Energiförbund

Produktion av solenergi, jämförelse 2020-2024

Indikator

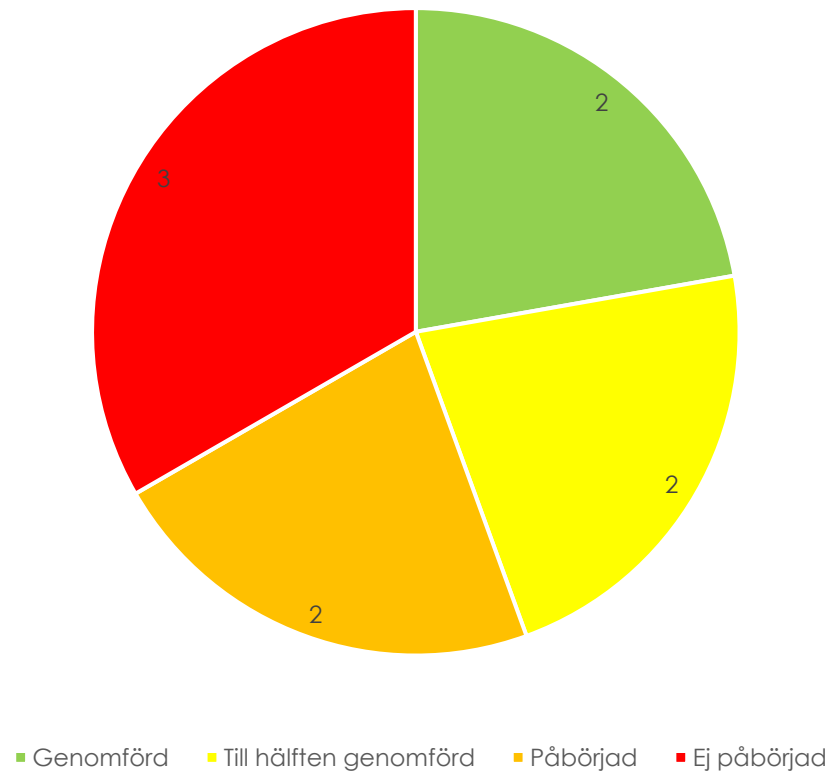
7. Klimatsmart markanvändning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Uppföljning av Färgelandas åtaganden, 2024

Lst Åtgärdsprogram för miljömålen, 2024 koppling till Mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna)

SO16a- använda aktuella GIS-baserade naturvårdsdatabaser

SO16b - ta fram och inarbeta aktuella naturvårdsplaner i fysisk planering.

KL1- Minska halterna av luftföroreningar och verka för ett mer transporteffektivt samhälle

V1c- Arbeta tvärsektoriellt med restaurering av sjöar och vattendrag.

BK7a - Arbeta med barnperspektivet i fysisk planering

BK10a - Arbeta in riktlinjer i översiktsplan för grön infrastruktur, ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder

SO4b - Skydda värdefulla skogsområden genom frivilliga avsättningar

SO4c - Skydda tätortsnära skogar

SO15b - Bevara och planera för skyddsvärda träd genom att frihugga skyddsvärda träd samt ersättningsträd.

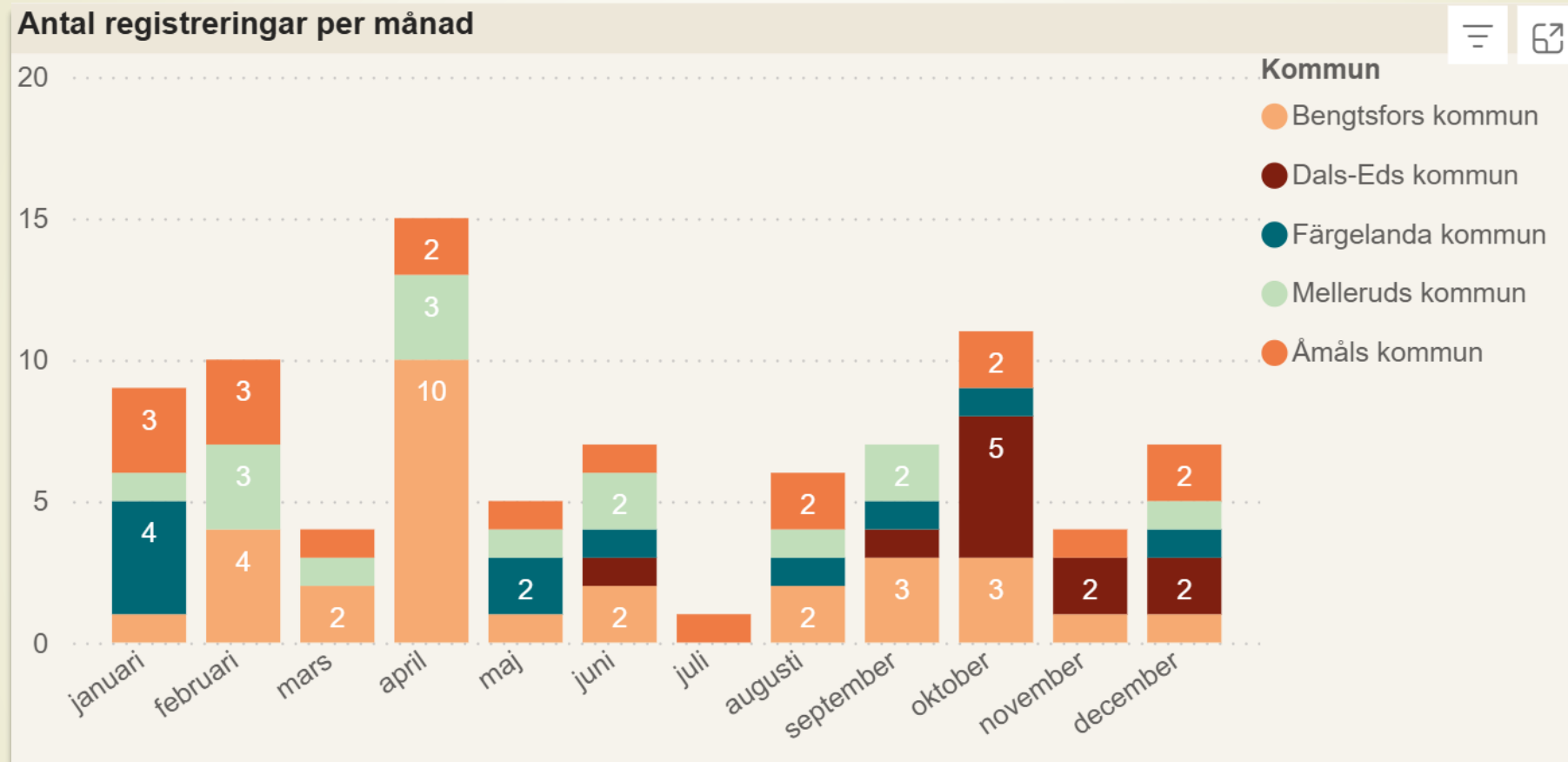

Energi- och klimatrådgivning 2023

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Rådgivningsärenden per kommun

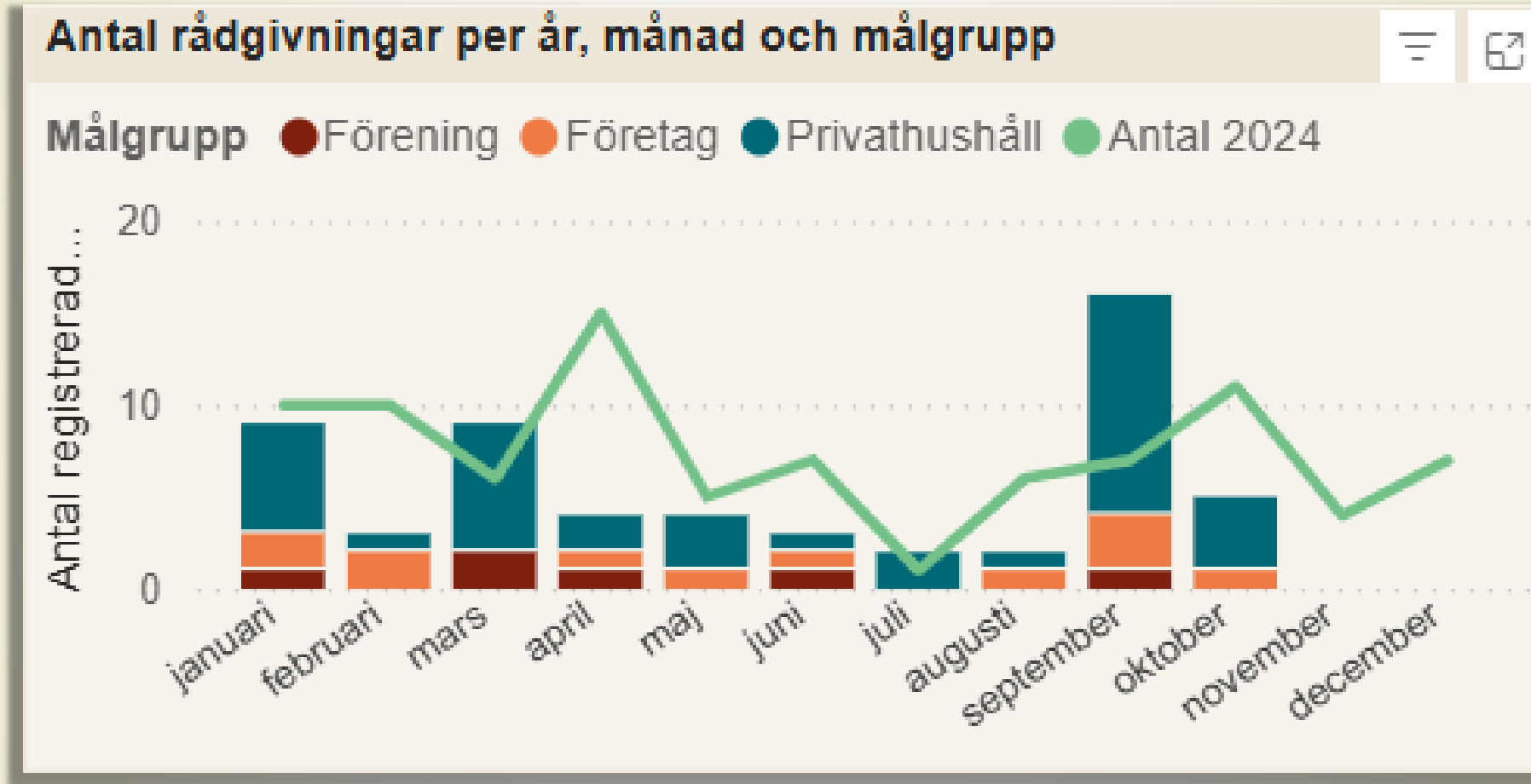

Totalt antal rådgivningar per kommun

- Bengtsfors, 32
- Dals Ed, 11
- Färgelanda, 11
- Mellerud, 15
- Åmål, 20

Målgrupp

Vanligaste frågor

- Byte värmesystem
- Bidrag
- Solceller och batterilagring
- Klimatskal/energieffektivisering

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utåtriktade aktiviteter och media

Aktiviteter

- Dals Ed
Fastighetsträff
- Färgelanda
Seniorfredag
- Mellerud
Hållbarhetsdag på Klacken
- Åmål
Fastighet 2024
Seniorträff
Företagsfrukost (industriföreningen)

Media

- Energispartips mm. på Förbundets och kommunernas hemsidor och Facebooksidor.
- Spridning av energi- och klimatrådgivningen och aktuella bidrag på Förbundets och kommunernas hemsidor och Facebooksidor.

Tack för mig!

Dalslands Miljö
& Energiförbund